

Biorcy płuc

Na liście osób oczekujących na przeszczepienie płuc w 2008r było 36 chorych, z czego 21 zostało zgłoszonych w tym właśnie roku. Wszyscy biorcy byli zgłoszeni przez Śląskie Centrum Chorób Serca w Zabrzu. Najczęstszym schorzeniem wśród biorców było zwłóknienie płuc (9 chorych) oraz rozedma (7 chorych). W Zabrzu w 2008 r. wykonano łącznie 11 przeszczepień pojedynczego płuca lub pary płuc. Nadal na przeszczep oczekuje 20 chorych, 5 chorych zmarło nie doczekawszy przeszczepienia.

*Danuta Stryjecka-Rowińska, Dorota Lewandowska, Jarosław Czerwiński,
Małgorzata Hermanowicz, Jolanta Przygoda, Iwona Podobińska,
Radosław Hatliński, Joanna Marcinkowska, Piotr Malanowski*

Rejestr żywych dawców

Zgodnie z ustawą z dnia 1 lipca 2005 r. o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepianiu komórek, tkanek i narządów [Dz.U.169.1411, Art.15.1], rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 25 kwietnia 2006 r. w sprawie rodzaju i zakresu badań żywych dawców narządów wykonywanych w ramach monitorowania stanu ich zdrowia [Dz.U.06.83.579] oraz zgodnie ze swoim statutem Centrum Organizacyjno-Koordynacyjne ds. Transplantacji Poltransplant prowadzi od 1 stycznia 2006 r. centralny rejestr żywych dawców narządów.

Zadaniem rejestru jest „monitorowanie i ocena stanu zdrowia żywych dawców, od których pobrano narząd do przeszczepienia” w rejestrze zamieszcza się następujące dane : „ imię i nazwisko żywego dawcy, datę i miejsce urodzenia, adres miejsca zamieszkania, numer PESEL, datę i miejsce pobrania, narząd, który uległ pobraniu, nazwę i adres zakładu opieki zdrowotnej, w którym dokonano pobrania, imię i nazwisko lekarza, który dokonał pobrania oraz inne informacje medyczne o istotnym znaczeniu”. Dane, o których mowa „zakład opieki zdrowotnej, w którym dokonano pobrania, przekazuje niezwłocznie do rejestru żywych dawców”. Dane te gromadzi się w następujących okresach :

- przed pobraniem,
- bezpośrednio po pobraniu,
- 3 miesiące po pobraniu,
- 12 miesięcy po pobraniu
- później co 12 miesięcy przez kolejnych 10 lat.

Od marca 2008 rejestr dostępny jest w Internecie pod adresem wspólnym z innymi rejestrami ustawowymi (www.rejestr.net).

Po raz kolejny Poltransplant przypomina iż istnienie obowiązkowych rejestrów elektronicznych dostępnych drogą internetową nie zwalnia ośrodków transplantacyjnych z przesyłania dotychczas używanych kart żywych dawców pocztą na adres siedziby Poltransplantu. Zwracamy także uwagę na fakt, że informacje wpisywane do ustawowego rejestru winny być informacjami pełnymi, ponieważ tylko w pełni wypełniony rejestr pozwoli na rezygnację z papierowych formularzy.

Na koniec 2008 roku wszystkie z 21 wykonanych przeszczepień fragmentu wątroby zostały wprowadzone do rejestru, natomiast z wykonanych 20 przeszczepień nerek do rejestru wprowadzonych jest zaledwie 11, z czego w 4 przypadkach podane są jedynie dane podstawowe, bez jakichkolwiek wymaganych w rozporządzeniu badań.

Większość z zamieszczonych w rejestrze danych nie spełnia wymogów narzuconych przez rozporządzenie Ministra Zdrowia. Rejestr zawiera szcątkowe informacje na temat wczesnych obserwacji pooperacyjnych i obserwacjach odległych.

W związku z zaistniałą sytuacją po raz kolejny nie jest możliwa merytoryczna analiza informacji zawartych w Rejestrze Żywych Dawców.

Dnia 18 września 2008 r. ogłoszono rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie odznak „Dawca Przeszczepu” i „Zasłużony Dawca Przeszczepu” ogłoszone w Dz. U. z 18 września 2008 Nr 168 poz. 1043. Rozporządzenie to weszło w życie i obowiązuje od 3 października 2008. Wniosek o nadanie odznaki wraz z dokumentem wystawionym na podstawie dokumentacji medycznej osoby, której dotyczy wnioski, przez kierownika zakładu opieki zdrowotnej, w którym dokonano pobrania szpiku lub innych regenerujących się komórek i tkanek albo narządu, określającym datę i miejsce pobrania składa Poltransplant. Odznakę i legitymację potwierdzającą posiadanie tytułu Dawca Przeszczepu wydaje zakład opieki zdrowotnej, który pobrał szpik lub inne regenerujące się komórki lub tkanki, natomiast dawcy przeszczepu, który oddał szpik lub inne regenerujące się komórki i tkanki więcej niż raz oraz dawcy narządu, przysługuje tytuł Zasłużony Dawca Przeszczepu. Odznakę i legitymację, potwierdzającą posiadanie tytułu Zasłużonego Dawcy Przeszczepu, wydaje minister właściwy do spraw zdrowia.

Odznaka „Dawca Przeszczepu” ma kształt koła o średnicy 20 mm i wykonana jest z metalu, w kolorze srebrnym. Na awersie odznaki znajduje się symboliczny wizerunek serca otoczony kolistym napisem „Dawca Przeszczepu”. Symboliczny wizerunek serca jest wypukły.

Odznaka „Zasłużony Dawca Przeszczepu” ma kształt koła o średnicy 20 mm i wykonana jest z metalu, w kolorze złotym. Na awersie odznaki znajduje się symboliczny wizerunek serca otoczony kolistym napisem „Zasłużony Dawca Przeszczepu”. Symboliczny wizerunek serca jest wypukły.

J. Marcinkowska, P. Malanowski